

Information om arter som kan påvisas i mikrobiell skadekontroll, analyspaketet A-3h och A-3i

Acremonium

De vanligast förekommande arterna av *Acremonium* i inomhusmiljön är *Acremonium strictum* och *Acremonium charticola*. Dessa kan bland annat hittas i glasfiberisolering, på gipsskivor, tapeter eller på fuktiga väggar i källaren. Båda arterna kan även växa i damm.

Alternaria

En mycket vanlig mögelsvamp i utomhusluft vilket gör den till en av de viktigaste allergenkällorna till mögelallergi.

Aspergillus/Penicillium

Vid fuktskador växer i första hand mögelsvampar från familjerna *Aspergillus* och *Penicillium* fram. Denna grupp kan användas för att indikera att materialet varit mycket fuktigt. Gruppen omfattar en rad problemorganismer där några till och med kan angripa människor med mycket kraftigt nedsatt immunförsvar. Vid kraftig förekomst bör orsaken till halterna undersökas. Vissa av arterna i gruppen, i synnerhet *Aspergillus fumigatus* och *Aspergillus brasiliensis (niger)*, är så kallade opportunister som kan leva både i miljön och infektera vävnader men det finns även organismer som idag anses vara harmlösa. En klok strategi är att låta försiktighetsprincipen råda och sanera som om det är fråga om en av de allvarliga arterna.

Aureobasidium

Trivs i fuktiga miljöer. Sporerna har svart färg och svampen märks som svarta fläckar i fönster- och duschhörn m m. I byggnader förekommer den i fuktiga badrum, kök, trä i fönsterramar och är även vanlig i silikondetaljer.

Cladosporium

Denna svamp är mycket vanlig på fuktigt trämaterial och i utomhusluft. *Cladosporium* har förmåga att bilda stora mängder sporer som lätt blir luftburna. Detta kan leda till att känsliga personer blir allergiska mot denna svamp.

Chaetomium

Chaetomium förekommer på fuktskadat celluloshaltigt byggnadsmaterial som papper, gipsskivor, Masonit, spånskivor osv. Ger en besvärande lukt av mögel. Känsliga personer kan reagera på svampens toxiner.

Chrysonilia

Denna svamp kräver hög luftfuktighet. Den förekommer på bröd, ensilage, kött och orsakar även lagerskador på frukt. På grund av sin snabba tillväxhastighet sker skadorna inom några dagar. Den sprider sig lätt i en byggnad och kan få fäste i byggnadens ventilationssystem.

Dematiaceous hyphomycetes

Detta är ett samlingsnamn för mörkfärgade mögelsvampar som i dagligt tal kallas för "svartmögel". Ca 300 släkten finns i denna grupp.

Fusarium

Arter i släktet *Fusarium* är främst kända för att angripa spannmål, där de kan orsaka stora skador och producera en rad olika toxiner. När *Fusarium* förekommer i inomhusmiljön växer de bland annat på tapeter.

Phialophora

Förekomst av denna svamp i byggnadskonstruktioner tyder på att det är eller varit mycket fuktigt. Inomhus är den vanlig i badrum och utomhus på trä i jordkontakt.

Phoma

Denna svamp växer i vedcellerna och orsakar blånad. Vid blånadsangrepp hålls fukten kvar i virket under långa perioder och kan därmed bidra till allvarliga rötangrepp.

Stachybotrys chartarum

Stachybotrys chartarum (artra) är en känd problemorganism som i mycket höga antal kan leda till lungblödningar. Den växer med förkärlek på papper och cellulosahaltigt material som är tillräckligt uppfuktat, helst nära 99 % RH. Svampen producerar flera starka toxiner och anses vara starkt bidragande till ospecifik byggnadsrelaterad ohälsa. Finns *Stachybotrys* även i rumsluften har man förmodligen en fuktskada, stor eller liten, på cellulosahaltigt material som gipsskivor, tapeter eller isolering.

Övriga mögelsvampar

Vid mikroskopering så kan man se en lång rad mögel och bakterier som inte kan identifieras utan ytterligare analys. De finns dock med i bedömningen både i ATP-mätningen och i totalhaltsräkningen som utgör bedömningen av provet.

Mycel

Mögesvampar växer med hjälp av trådliknande strukturer som kallas mycel. Förekomst av mycel i provet kan därmed indikera att svampen växer och är aktiv.

Övriga mikroorganismer**Streptomyces**

Bakterien *Streptomyces* kallades tidigare strålsvamp på grund av att dess växtsätt liknar svamparnas. Flera av streptomyceterna producerar geosmin som är en mycket typisk mögellukt och som människan har en mycket låg luktröskel för. Forskningen på området har inte kommit så långt men vissa underökningar hävdar att *Streptomyces* samvarierar med ospecifik byggnadsrelaterad ohälsa. Empiriskt vet man att den ofta förekommer i problemhus. Streptomyceter är å andra sidan en mycket vanlig jordbakterie. Den bör dock saneras om man vill bli av med mögellukten